

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Чернігівський фаховий коледж інженерії та дизайну
Київського національного університету технології та дизайну»

Затверджено наказом
від 08.12.2023 № 223-ОД

Інструкція № 87
з охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту
для здобувачів освіти під час виконання трудових заходів на території
коледжу та поза ним

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту студентів під час виконання трудових заходів поширюється на всіх учасників освітнього процесу під час перебування в навчальному закладі та на його території і поза нею.

1.2. Інструкцію розроблено відповідно до Положення про організацію роботи з охорони праці учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 № 563 (із змінами та доповненнями).

1.3. Всі учасники освітнього процесу повинні знати правила надання першої (долікарської) допомоги при характерних ушкодженнях.

2. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів під час виконання трудових заходів на території навчального закладу та поза нею.

2.1. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів перед початком виконання трудових заходів на території навчального закладу та поза нею.

2.1.1. Визначити чітко дату, час і місце виконання трудових заходів. Якщо ви з поважних причин не встигаєте на призначений час або будете відсутні, слід завчасно повідомити куратора за телефонним зв'язком про своє запізнення або відсутність. Відсутність на трудовому заході має бути підкріплена заявою від батьків на ім'я директора.

2.1.2. Вид роботи під час виконання трудових заходів має бути обговорено завчасно, тому на захід усі студенти повинні принести інвентар для роботи (віник, совок, ганчірку, відро тощо). Для запобігання травматизму, інвентар слід обгорнути ганчіркою чи поліетиленом, його не можна піднімати вище коліна (особливо лопати, граблі, сапки), щоб не пошкодити того, хто йде позаду або стоїть попереду.

2.1.3. До виконання трудового заходу допускаються студенти, які не мають протипоказань щодо стану здоров'я. Якщо ви погано почуваєтеся, слід негайно звернутися до куратора й не приступати до заданих видів роботи.

2.1.4. Під час виконання трудового заходу студенти користуються спеціальним одягом і взуттям. Взуття має бути без підборів, а одяг – захисним (халат, довга сорочка, куртка тощо). Обов'язкова наявність рукавичок, якщо роботи відбуваються на вулиці – поліетиленовий пакет для сміття.

2.1.5. У куратора має бути аптечка з набором медикаментів, перев'язувальних засобів для надання першої долікарської допомоги у разі травм або пошкоджень.

2.2. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів під час виконання трудових заходів на території навчального закладу та поза нею.

2.2.1. Чітко дотримуватися вимог безпеки життєдіяльності студентів під час виконання трудового заходу, бути постійно в полі зору куратора. Без дозволу нікуди не йти.

2.2.2. Виконувати тільки призначений куратором фронт робіт.

2.2.3. Приступати до виконання роботи тільки після прослуханого інструктажу, проведеного куратором групи.

2.2.4. При поганому самопочутті, тілесних пошкодженнях, запамороченнях, болях у ділянці серця, печінки, шлунково-кишкових розладах терміново звертатися до куратора групи.

2.2.5. Не піднімати та не переносити вручну важких речей вагою понад 6 кг для дівчат та 12 кг – для хлопців.

2.2.6. Бути уважним при виконанні робіт. При собі категорично заборонено мати гострі, колючо-ріжучі предмети, що можуть призвести до травм.

2.2.7. Для прибирання приміщень, території користуватися щіткою, совком, віником, ганчіркою. Не прибирати сміття і відходи безпосередньо руками – це може призвести до травмування. Категорично заборонено брати в руки скло, шприци, голки, каміння, медикаменти, консервні банки тощо, чим можна нанести ушкодження.

2.2.8. Переносити воду для миття меблів, підлоги у відрі, наповненому не більш ніж на три чверті об'єму.

2.2.9. При митті підлоги остерігатися скалок, цвяхів на підлозі. Вилучити їх, загорнути у пакет або папір і викинути у відро для сміття.

2.2.10. Бути обережним при прибиранні біля люків, спусків, драбин і дверей. Виконувати цю роботу тільки під наглядом куратора групи, попередньо прослухавши інструктаж.

2.2.11. Перш ніж пересувати столи, шафи та інший інвентар і меблі, перевірити і прибрати з їх поверхні предмети, що можуть упасти.

2.2.12. Категорично заборонено студентам проводити роботу на висоті (мити вікна, витирати стіни, вішати штори, витирати пил на меблях).

2.2.13. Не класти ганчірки або інші предмети на обладнання, електроприлади, апарати.

2.2.14. Категорично заборонене прибирання електроприладів і світильників. Не можна торкатися відкритих і неохолоджених струмоведучих частин, а також оголених і погано ізольованих дротів. У разі виявлення неізолюваної проводки, іскріння проводки, обірваних проводів, негайно повідомити про це вихователя, куратора, адміністрацію. Під час прибирання в кабінетах, приміщеннях навчального закладу, побутові електроприлади, світильники, комп'ютери, апаратура повинні бути вимкненні від живлення електрострумом.

2.2.15. Категорично заборонено під час трудового заходу піднімати інвентар угору, перекидати його через плече, щоб запобігти травмуванню.

Заборонено кидати інвентар (віники, совки, лопати тощо) для передачі іншій особі. Передавати інвентар слід обережно, із рук у руки, за ручку.

2.2.16. Працювати спокійно. Не провокувати інших словами, діями, агресивною поведінкою, що можуть призвести до бійки, правопорушень.

2.2.17. Якщо студенти працюють із коледжним інвентарем, або інвентарем іншої установи, вони повинні його здати після трудового заходу куратору групи неушкодженим. У разі пошкодження інвентарю батьки студента повинні будуть придбати новий інвентар.

2.2.18. При прибиранні території навчального закладу або поза нею, під час прибирання проїжджої частини, не виходити на дорогу самотійно. Куратор групи повинен виставити на дорозі попереджувальні знаки, чергових із червоними прапорцями, а студенти мати в спеодязі спеціалізовані червоно-помаранчеві жилети.

2.2.19. Категорично заборонено під час трудового заходу кидатися сміттям, ганчірками, камінням тощо – це може призвести до травмування й правопорушень.

3. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів після виконання трудових заходів на території навчального закладу та поза нею.

3.1. Вишикуватися для останньої перевірки студентів для обліку після завершення трудового заходу.

3.2. Здати отриманий інвентар куратору групи.

3.3. Категорично заборонено йти додому без дозволу куратор групи.

3.4. Повернення додому здійснювати за попередньо оговореним маршрутом, дотримуючись правил дорожнього руху.

3.5. Кожному студентові після закінчення трудового заходу необхідно ретельно вимити руки та обличчя з милом.

4. Вимоги безпеки життєдіяльності студентів в аварійних ситуаціях.

4.1. У разі виникнення аварійної ситуації негайно повідомити куратора групи.

4.2. Не панікувати, не метушитися, чітко виконувати вказівки дорослих, рухаючись до аварійних виходів, місця евакуації, нікуди не йти від керівника.

4.3. Після евакуації зазначити свою присутність для обліку, не залишати місце роботи без дозволу керівника.

4.4. Якщо аварійна ситуація виходить з-під контролю дорослих, слід правильно оцінити ситуацію, залишаючи аварійно-небезпечне місце. Терміново зв'язатися зі службами екстреної допомоги або рідними за мобільним зв'язком:

101 – пожежна охорона;

102 – міліція;

103 – швидка медична допомога;

104 – газова служба,

вказуючи своє прізвище, ім'я, номер свого телефону та коротко описавши ситуацію, що склалася.

5. Порядок дій при загрозі або виникненні можливих НС

5.1. При отриманні повідомлення про загрозу хімічного ураження необхідно повідомити всіх про небезпеку, укритися в приміщенні та провести

максимальну його герметизацію: закрити вікна, двері, вентиляційні канали, щілини заклеїти підручними матеріалами, наприклад клейкою стрічкою.

5.2. При отриманні повідомлення про пожежу або замінування необхідно повідомити всіх про небезпеку, терміново вимкнути електропостачання та покинути приміщення. Кожен хто виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів тощо) зобов'язаний:

- негайно повідомити про це службу порятунку - тел. 101 або 112 та керівництво;
- вимкнути електропостачання, вентиляцію в приміщеннях та вжити інші заходи, що перешкоджають поширенню вогню та диму;
- вжити заходів щодо гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння, не наражаючи себе на небезпеку;
- якщо у кімнаті є вода - змочити нею все приміщення та його предмети, це дозволить на деякий час зменшити дію диму та полум'я.

Якщо неможливо зняти напругу з об'єкта, що загорівся, то треба пам'ятати, що:

- а) гасити об'єкти, що живляться напругою до 380 вольт, можна вогнегасниками ВВ-2, ВВ-5, ВВ-8, тобто вуглекислотними;
- б) гасити об'єкти, що живляться напругою до 1000 вольт, можна порошковими вогнегасниками ВПВ-2, ВП-1 (останні можуть бути використані і замість ВВ-2, ВВ-5, ВВ-8).

5.3. При отриманні сигналу «**ПОВІТРЯНА ТРИВОГА!**» необхідно терміново повідомити всіх про небезпеку, вимкнути електрику, закрити вікна, двері приміщення та прямувати в укриття.

5.4. Студенти, які знаходяться на подвір'ї закладу, під час сигналу тривоги повинні рухатися під наглядом викладача або самотійно до захисної споруди.

5.5. Учасники освітнього процесу мають заздалегідь бути ознайомлені з місцем розташування споруд фонду захисних споруд, а також правилами поведінки під час евакуації та укриття в захисних спорудах.

6. Вимоги цивільного захисту

6.1. Кожен працівник та студент зобов'язаний знати порядок дій при виникненні можливих НС, вжити всіх залежних від нього заходів для рятування людей, гасіння пожежі, проведенні евакуації у разі її потреби.

6.2. У кабінетах столи, стільці, обладнання необхідно розташовувати так, щоб не перешкоджати виходу із приміщень.

6.3. У аудиторіях, лабораторіях, кабінетах, майстернях слід суворо дотримуватись протипожежного режиму.

6.4. Використовувати електроплитки, електрочайники, праски тільки обладнаних для цього приміщеннях.

6.5. Користуватися електричними нагрівачами у приміщеннях заборонено.